

IŠ VESTUVINIŲ LAIKRAŠČIŲ TAUTOSAKOS

Vis dažniau kalbama apie modernųjį folklorą, tradicinės ir naujoviškos kūrybos santykius, literatūrinės ir folklorinės kūrybos sąsajas. Puikus medžiagos šaltinis tokioms studijoms yra specialiai vestuvėms kuriami ir jų metu platinami laikraščiai. Ryškieji vestuvių veikėjai – svočia, piršlys ir jo budeliai – savo kalbas taip pat dažnai skaito, o ne sako. Taip tarsi pripažįstamas rašytinio žodžio autoritetas folklorinėje tradicijoje. Jevgenijus Kostiučinas apie rusų folklorinės archaikos ir literatūros santykius rašė taip: „<...> turbūt nėra nė vieno folklorinio reiškimo, nepaveikto literatūros. Net tokios liaudies kūrybos sritys, kaip apeiginis folkloras ir demonologiniai pasakojimai, tradiciškai laikomi žilos senovės savastimi, išsiurbę daugybę vėlyvos kilmės elementų, nesusijusių su rusų archaika“*.

Tradicija ir literatūrinis žodis puikiausiai dera ne tik teatralizuotame vestuvių šėlsme, bet ir vestuviniuose laikraščiuose. Juose mėgdžiojama oficiozinių laikraščių struktūra ir stilius, jie mirga įvairių literatūros kūrinių, oficialių pranešimų ir dokumentų sekimais ir parodijomis. Tačiau tai visiškai netrukdo čia įdėti ištisu savarankiškų tautosakos kūrinių, įterpti jų elementų į kitus rašinius, perkurti juos aktualinant tam tikro laikmečio realijomis. Tokia mozaikinė panorama tikrai praverstų tiriant daugelio tradicinių žanrų raidą novacijos link.

Deja, vestuviniai laikraščiai didesnio rinkėjų ir tyrinėtojų dėmesio dar nėra sulaukę. Aktyviau apie 1977–1983 m. juos yra rinkęs Norbertas Vėlius, po keletą egzempliorių Lietuvių tautosakos rankraštynui yra įteikę Kazys Grigas ir Elena Mažulienė. Rankraštyne jie užregistruoti vienu rinkiniu (LTR 5640). Dar vienas pluoštelis mus dominančių tekstų užrašytas 1986 m. Juos iš vestuvinio laikraštuko Biržų rajono Vabalninko apylinkėse nurašė Tautvydas Galinis. Šie tekstai sudėti į rinkinį LTR 5542. Rengiant publikaciją naudotasi abiem rankraščiais.

Publikacijos struktūrą lėmė laikraštėlių struktūra, kuri neretai savo ruožtu nulemta tuometinio ideologinio konteksto. Pavadinimas paprastai papildomas tada būtino šūkio sekimu, pasveikinami skaitytojas vestuvinininkas ir jaunieji, pranešama apie įvykusias jungtuves, pateikiama žinių apie jaunuosius, įvairiausių eilėraščių apie vedybinį gyvenimą, pamokymų, „oficialių“ įsakų, nutarimų ir pan. Beveik kiekviename laikraštėlyje yra ir sveikinimų, „užuojautų“, reklamos skyrelių, orų prognozių. Publikacijoje sąmoningai nesiribojama vienu to paties tipo kūriniu – turima medžiaga leidžia apčiuopti būdingesnius varijavimo atvejus. Grupuojant tekstus, stengtasi laikytis laikraščiuose nusistovėjusios rašinių sekos.

Povilas Krikščiūnas

* E. A. Костюхин. Литература и судьбы фольклора. – Живая старина, 1994, № 2, p. 5.

Šūkliai

Visų šalių viengungiai, vienykitės! „Vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1979 m. LTR 5640(10)

Visų rajonų viengungiai, veskitės! „Vestuvininkas“, Rūdaičiai, Krtn* raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Viso svieto viengungiai, vienykitės po du! „Vestuvių balsas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(7)

Ženykis, vaike, gaspadinės reikia! „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Vedybinio gyvenimo reikalu būk pasiryžęs! „Linksmasis vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(14)

[Vestuvininkų pasveikinimas]

Sveiks, sveteli margs,

Veseliot atėjęs,

Sveiks ir tu, žmogau,

Ženatvės sulaukęs!

„Vestuvininkas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Klasikos puslapius atvertus

Jau saulelė vėl atkoldama budina svieta

Ir vasaros karštos triūsus pargriaudama juokės.

Tuoj jauni žmonės vestuvėms ruoštis pagavo

Ir putodams alus per kraštus virto.

Tuoj draugus visus jaunieji kviesti sukruto,

Kad alus ir kumpiai perniek nenueitų.

Vislab, kas vasarą baigdams linksmybių laukė,

Vislab, kam belaukiant gerklės išdžiūvo,

Vislab tuoj pulkais atvyko jaunųjų sveikint.

„Vestuvininkas“, Vilnius, 1978 m. LTR 5640(5)

Oficialių įvykių kronika

T A S S p r a n e š i m a s

Įgyvendinant Skaistybės ir ištikimybės draugijos eilinio suvažiavimo priimtus nutarimus, šiandien širdis ir protus sujungė dar viena jaunavedžių pora – Svetlana ir Vladimiras. Santuokų rūmuose juos pasveikino ir daug laimės linkėjo draugai, giminės ir bendradarbiai. Jaunuosius lydėjo piršlys, sročia ir daug nevedusių draugų ir draugių.

Jaunieji pareiškė, kad kokybės ir efektyvumo penkmetyje jų šeima bus ne tik kokybiška, bet ir kiekybiška.

„Linksmasis vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(14)

* Rajonų pavadinimų trumpinimai kaip „Lietuvių liaudies dainyne“.

Informacinis pranešimas

Kaunas, 1979 m. balandžio 21 d. Šiandien 14 val. į Kauno santuokų rūmus atvyko Regina Narijauskaitė ir Arvydas Martinaitis. Aidint Mendelsono vestuviniam maršui, jaunuosius ir juos lydėjusius draugus sutiko valdiškas „klebonas“ ir „apmokama davatka“. Šiltoje ir draugiškoje aplinkoje Regina ir Arvydas pasikeitė nuomonėmis dėl dabartinės santykių būklės. Po to jie pasirašė taikos, draugystės ir abipusio pasitikėjimo sutartį artimiausiems 50-čiai metų. Regina paskutinį kartą pasirašė mergautine pavarde, abu atsisveikino su viengungišku gyvenimu. Ir štai – nauja šeima!

Grįžtant į tėvų pastogę teko pravažiuoti „Ilgesio“, „Pagundos“, „Meilės“, „Gėrio“, „Taikos“, „Ištikimybės“, „Derliaus“ tiltus.

Jaunieji sėkmingai sugrįžo namo, kur jų laukė kunkuliuojanti svečių ir artimųjų armija.

„Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(9)

Programa

I d i e n a

1. Lik sveika, laisve.
2. Kova už vietą prie stalo.
3. „Ilgiausių metų“ jauniems.
4. Oi stikleli stiklužėli, aš tave ragausiu.
5. Šokiai, žaidimai.
6. Jau jau, bernužėli, dabar tavo valioj.

II d i e n a

1. Šventinio stalo inventorizacija.
2. Galvos pusiausvyros tikrinimas.
3. Muzika kiekvienam.
4. Piršlio teismas.
5. Eisim, broleliai, namo, namo.

III d i e n a

1. Pirmadienis – sunki diena.

„Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(9)

Šventinė programa

I d i e n a

Sudie, gyvenimėli!

- a) Grok, muzikante, iš peties, kad sopėtų rankos iš nakties!
- b) Neapsunkinkit pilvų, kad užtektų sveikatos dėl dainų, šokių ir žaidimų.
- c) Ilgiausių metų, ilgiausių!
- d) Kas kaip moka, tas taip šoka (kam kiek kojos laikys).

II diena (po pirmos nakties)

- a) Kiekvienam savo, o piršliui – melagysčių galas.
- b) Šventinio stalo inventorizacija ir likučių ant stalo realizacija.
- c) Eisim, broleliai, namo, namo... Visur gera, o namie – geriausia.

III diena

Kaip ne gaila, bet vėl pirmadienis. Gėriau gėriau – pamečiau galvelę...

TAIP BUVO, TAIP IR BUS – NE PAS JUS, TAI PAS KITUS!

„Vestuvių balsas“, vietovė ir metai nenurodyta. LTR 5640(20)

Skaistybės ir ištikimybės aukščiausios[ios] tarybos įsakymas nr. 000001

Dėl neeilinio medaus mėnesio suteikimo Reginutei ir Algučiui Jurkšaičiams

Rūdiškių Skaistybės ir ištikimybės aukščiausioji taryba nutarė: už nuopelnus vystant jungtuvių meną, karštą abipusę meilę, siekiant išvengti greitos neištikimybės tikslinga:

1. Suteikti du neeilinius medaus mėnesius.
2. Grįžus iš jų suteikti dekretines atostogas.

Pirmininkas
Sekretorė

Šalta Kaldra
Kieta Pagalvė

„Vestuvinininkas“, Rūdiškės, Trak raj., 1978 m. LTR 5640(2)

Šiek tiek statistikos apie jaunuosius

Jaunieji abu veda pirmą kartą, vaikų neturi nei abu, nei po vieną. Apie vedybinį gyvenimą žino tik tiek, jog vaikus atneša gandrai. Jie karštai myli vienas kitą. Ji puikiai žino visą abėcėlę, jis – visas motorizuotos technikos markes. Amžius abiejų – nepilni 45 metai. Jos ūgis su platforma – 180 cm, basomis kojomis – 160 cm. Prieš vestuves jaunosios svoris prilygsta gulbelės svoriui, jaunojo padidėjo nežymiai. Jos plaukai nedažyti, jo – natūralios spalvos. Mieli sveteliai, ko nepamatėm, neparašėm mes, pamatysit patys...

„Vestuvinininkas“, vietovė nenurodyta, 1982 m. LTR 5640(17)

[Apie jaunuosius ir jų svitą]

Jaunieji abu veda pirmą kartą, vaikų neturi nei abu, nei po vieną. Apie vaikus žino tik tiek, jog juos gandrai atneša. Išsilavinę. Ji puikiai žino visą abėcėlę, jis – visas motorizuotos technikos markes. Jaunieji moka šokti ir dažnai keliauja. Ji – po univermaga, jis – po autoparduotuves. Abiejų amžius – nepilni 46 metai. Jos ūgis su platforma – 166 cm, jo basomis kojomis – 175 cm. Jaunųjų svoriai santykinai (prieš vestuves) 60:70 kg. Jos plaukai – lyg ir nedažyti, jo – natūralios spalvos. Jaunieji prieš pat vestuves įsigijo masyvius aukso žiedus ir tapo vienas kitam neįkainojami.

Piršlys turi didelę darbo patirtį, yra sujungęs ne vieną porą ir dar pilnas kūrybinių planų.

Svočia – turinti didelę gyvenimo patirtį, žinanti daug būdų įvairiems gyvenimo atsitikimams ir vestuvėms.

Pamergės ir pajauniai superjauni. Jų amžiaus vidurkis 15–40 m.

Centrinė statistikos valdyba

„Vestuvinininkas“, Vilnius, 1978 m. LTR 5640(5)

10 vyro įsakymų žmonai

Aš esu tavo vyras ir tavo išgelbėtojas iš senmergystės, išviliojęs tave iš tėvų namų ir suteikęs tau savo pavardę, todėl įsakau:

1. Neturėk kitų vyrų, tik mane vieną. Nedrįsk nusidėti net mintyse ar sapne.
2. Netark supykusi savo vyro vardo be reikalo. Nebark, jeigu grįšiu ir truputį paėmęs (dėl drašos).
3. Stenkis savo vyrui įsiteikti, kad pajusčiau šeimos rojų. Skalbti galima kuria nors naktį savaitės viduryje.
4. Gerbk tėvą ir motiną savo vyro, mokėk visada jiems įtikti.
5. Nežudyk vyro, versdama jį tvarkyti kambarius, plauti marškinius, o ypač vystyklius. Leisk man plėsti akiratį: skaityti laikraščius, žiūrėti televizorių, vaikščioti į stadioną.
6. Išgirdusi, kad tavo vyras svetimoteriauja, neimk giliai į širdį. Žinok, jis, deja, nėra išimtis iš bendros taisyklės. O be to, geras katinas vieno urvo nesaugo.
7. Nevok iš vyro paskutinės kapeikos, ypač prieš kovo 8-ąją. Už ką jis pirkęs tau dovaną, o sau alų?
8. Kai bobturgyje nusipirksi deficitinį skudurą, nemeluok, kad permokėjai tik penkis rublius.
9. Kai vyras pobūvyje ims meiliai šnekėti su kaimyne iš kairės, nepyk. Uždraustas vaisius saldesnis. Pradėk flirtą su kaimynu iš dešinės. Vaistai išbandyti ir greitai veikiantys.
10. Negeisk nė vieno daikto, kurio neišgali nupirkti vyras.

Vabalninkas, Brž raj., 1986 m. LTR 5542(1)

10 žmonos įsakymų vyrui

Aš esu tavo žmona, kuri už tavęs ištekėjau ir išgelbėjau tave nuo senbernystės, todėl įsakau:

1. Nemylėk kitų moterų, tik mane vieną.
2. Neimk iš manęs pinigų degtinei, šampanui ir cigaretėms.
3. Atmink, kad šventą dieną turi ne savo reikalais skrajoti, bet vaikus daboti, šeimynai valgi virti.
4. Nesibark, nepiktžodžiauk, nes lazda turi du galus.
5. Nepaleistuvauk, nes vis tiek nutversiu.

6. Nepavydėk man kitų vyrų.
7. Nemeluok. Bet atmink, kad yra dalykų, kurių aš nenorėčiau iš tavęs sužinoti.
8. Atmink, kad nuo šiol neklausai nei tėvo, nei motinos, tik manęs.
9. Nekrauk man darbų, kuriuos gali padaryti pats, išskyrus vieną.
10. Paskui [šitą] pasakysiu į ausį.

Vabalninkas, Brž raj., 1986 m. LTR 5542(6)

Prisakymai

J a u n o j o – j a u n a j a i

1. Mylėk tik mane vieną – godumas trumpina amžių.
 2. Gerbk mano tėvą ir motiną (taviškiai velnio nešti ir pamesti).
 3. Nevok mano laisvalaikio klausinėdama, kodėl anksčiau už tave išeinu ir vėliau grįžtu.
 4. Nesiek nė vieno brangaus daikto (deficitinės prekės ar užsieniečio simpatijos) nepasitarusi su manimi.
 5. Niekuomet nekalbėk netiesos – aš atkalbėsiu už abu.
 6. Klausyk tik manęs vieno visur ir visada – būsi išganyta. Atsimink, kad šiuose namuose viešpats esu aš.
- Priešingu atveju už savo veiksmus neatsakau.

J a u n o s i o s – j a u n a j a m

1. Visą gyvenimą, kaip ir iki šiol, mylėk ir gerbk tik mane, nežiūrėdamas, kaip aš darysiu.
2. Nepavyduliauk man svetimų vyrų, pabosdamas savo įkyrumu.
3. Negeisk man nepageidaujamos savo draugų kompanijos – kitaip ir aš panašią galiu atrasti.
4. Neversk manęs tau pataikauti bet kuriuo paros metu.
5. Nežudyk manęs liepdamas eiti į maisto parduotuves ir valdiškas įstaigas, kur dažnai reikia rietis ir derėtis. Geriau tuos reikalus atlik pats.
6. Nešk visą gyvenimą mane ant rankų, nors aš ir trigubai viršyčiau savo dabartinį svorį.

„Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

M a m o s p a t a r i m a i d u k r a i

1. Būk savo vyrui gera žmona, bet nelik abejinga.
2. Jei gadinsi vyrui nervus, tai [daryk], kad kaimynai negirdėtų.
3. Šventadieniais neduok vyrui nuobodžiauti. Tegul tešlą kočioja, kukulius minko, vystyklus plauna.
4. Turėk visada po ranka kočėlą.
5. Jeigu vyras pakels balsą – lėkštes į grindis, o puodu per galvą. Tik nepalik žymių, kad vyras neišimtų obdukcijos.
6. Tikrink vyro kišenes. Kuo tankiau, tuo geriau.
7. Jeigu kur nusižengei – neprisipažink. Rėk ant jo kiek išgalėdama, kad jis neturėtų kada išsižioti.

8. Jeigu kartais nesuvoksi, ką daryti, bėk pas mane, aš pamokysiu. Tau vyrą, o man žentą reikia laikyti tvirtose rankose.

„Vestuvininkas“, Rūdiškės, Trak raj., 1978 m. LTR 5640(2)

Tėtės patarimai sūnui

1. Visų pirma namuose būk šeimos galva ir vyras.
2. Niekad žmonai nesakyk, kur gėrei, su kuo gėrei, kiek pragėrei.
3. Žiūrėk, kad iš pirmų dienų neužsėstų ant sprando, nes visam gyvenimui pražuvęs.

4. Kad apsisaugotum žmonos gramofono, nusipirk garso nepraleidžiančias ausines.

5. Gavęs atlyginimą, nenumatytiems reikalams dalį pinigų paslėpk po slenksčiu, palange, tualete ar daržinėje.

6. Jeigu žmona smarkiai sunervuoja, stenkis išsprūsti iš namų ir išgerti šimtą ar šimtą penkiasdešimt gramų, išlieti sielvartą draugams. Nervai praeis.

7. Na, o toliau – kaip žinai. Esi vyras, turi galvą ant pečių ir galvok.

„Vestuvininkas“, Rūdiškės, Trak raj., 1978 m. LTR 5640(2)

Atmintinė

Atmink, išmok, žinok, galvok, daryk

Vyrui

Mylėk kaip dūšią, krėsk kaip grūšią.
Juo katę glostai, juo uodegą riečia.
Gyvenimas be žmonos – kaip daržas be tvoros.
Eketėn patekęs kailinių negailėk.
Duosi neduosi, bet pažadėti gali.
Jei nori rojaus, nevalgyk obuolių.
Anksti kėlęs ir jaunas vedęs nesigailėsi.
Po puodu pasivožęs pačios negausi.

Žmonai

Trumpą raištį ir ramus arklys nutraukia.
Juo senesnis katinas, juo kietesnė uodega.
Glostyk gaidį kiek nori, kiaušinių vis tiek nesudės.
Ir asilas žvengia, avižas pamatęs.
Vyrai valdo pasaulį, vyrus – moterys.
Dėl svečio turėk, dėl vyro galėk.

„Meilės varpas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(15)

[Iš „Moralinio kodekso“]

1. Žmogus žmogui – draugas, bičiulis, o po 40° – brolis.
2. Tavo žmona – mano žmona, mano žmona – tau ne draugė.

3. Saugok bendrą turta ir teisingai juo naudokis, nesumaišyk lėkštės su pagalve.
4. Svečiams draudžiama gerti iš bonkos, užkurti laužus, plėšyti sukneles ir kitą smulkesnę aprangą.

5. Susituokę būkit tokie, kokie esat – nevarkite stengdamiesi vienas kitą perdirbti, nes praktiškai tas neįmanoma.

„Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

[Iš „Baudžiamojo kodekso“]

§ 120. Vedusius vyrus, kurie gastroliuoja su kitomis moterimis, traukti baudžiamojo atsakomybėn kaip už medžioklę draudžiamoje zonoje.

§ 136. Moteris, kurios kabinasi kitiems vyrams ant kaklo, bausti kaip už beginlio žmogaus užpuolimą.

§ 444. Tuos, kurie kilnoja stikliukus, bet negeria, bausti kaip simulantus, vengiančius visuomenei naudingo darbo.

§ 562. Mergaites ir moteris, dažančias plaukus, blakstienas, antakius ir kitas kūno dalis, bausti kaip už fasado keitimą be architekto leidimo.

§ 723. Vyrus, sulaukusius 33 metų ir nė karto nevedusius, bausti kaip už sudėtingų mechanizmų prastovėjimą darbo metu.

§ 973. Vedusias poras, kurios dvejų metų laikotarpyje nesulaukia vaikų, bausti kaip už šaltą požiūrį į darbą.

„Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

Meilės ministerija

Įsakymas nr. 1

Ryšium su tuo, kad meilės fronte darosi dideli nepageidaujami dalykai, ĮSAKAU:

§ Moteris, dažančias lūpas, antakius ir blakstienas, patraukti baudžiamojon atsakomybėn už fasadų pakeitimą be architektų leidimo.

§ Mergaites, sulaukusias 25 m. ir be rimtos priežasties nė karto neištekėjusias, patraukti baudžiamojon atsakomybėn už sabotažą.

§ Vyrai, nevedę virš 30 m., traukti baudžiamojon atsakomybėn už sudėtingų mechanizmų prastovėjimą darbymečio metu.

§ Moteris, žiūrinčias į svetimus vyrus įsimylėjusiomis akimis, traukti baudžiamojon atsakomybėn už asmeninio turto grobstymą.

§ Moteris, verčiančias vyrus gyventi pas uošvius, patraukti baudžiamojon atsakomybėn už sveiko žmogaus laikymą beprotnamyje.

„Vestuvinkas“, Vilnius, 1983 m. LTR 5640(16)

Gyvenimo planas

I penkmetis po vedybų

1. Bučiuotis ne daugiau kaip penkis kartus per dieną. O šiandien be apribojimų.

2. Vedybų sukaktį minėti su gerberų žiedais, kava be nuosėdų, tortu „Jaunystė“ ir penkių žvaigždučių konjaku.

3. Šeimos vėliava balta ir aukštai iškelta.

4. Įvairiomis progomis Petriukas privalo dovanoti Onutei kailinius, auksinius žiedus ir pan.

5. Užplanuoti sūnų ir planą įvykdyti 200%.

II p e n k m e t i s

1. Bučiuotis be apribojimų. Patartina – ne vien iš pareigos.

2. Minint vedybų sukaktį vietoj gerberų gali būti ramunės, o blogiausiu atveju primulės. Tortas gali būti biskvitinis (nes ir dantys nebe tie), kava paprasta, o konjakas trijų žvaigždučių.

3. Vyraujanti šeimos vėliava balta. Keisti raudona galima tik labai trumpam.

4. Jei Petriuko grįžimas su kvapeliu padažnėja, Onutei leidžiama nusukti [jam] vieną ausį (kad tik vaikučiai nematyti).

5. Žmonai dovanų visomis progomis geriausiai tinka kojiniųs.

6. Užplanuoti dukrą ir planą įvykdyti 100%.

T o l i m e s n i e m s p e n k m e č i a m s

1. Nepamiršti nors iš mandagumo pasibučiuoti.

2. Vedybų sukaktį minėti pagal norą. Pakibus šeimoje didesnei įtampai, Onutė privalo šeimos narius nors bulviniais blynais pavaišinti, o Petriukas iš pievų ar parugių parinkti gėlių puokštę.

3. Neleisti vyrui per dažnų posėdžių, po kurių rytojaus rytą ypač skauda galvą. Žmonai apsiginkluoti neišsenkama kantrybe. Ypatingais atvejais – kočėlu arba gėlių vazonu.

4. Įpėdinių planavimą ir plano vykdymą reguliuoti pagal išgales ir norus.

Tolimesnį jūsų gyvenimo planavimą tęsime per sidabrinės ir auksinės vestuves, kuriose tikimės visi dalyvauti.

Vabalninkas, Brž raj., 1986 m. LTR 5542(7)

Interviu

Šiandien užregistruota dar viena nauja santuoka. Pasinaudojęs proga, laikraščio specialus korespondentas paprašė jaunosius atsakyti į keletą klausimų.

– Kas paskatino Jus šiam rimtam žingsniui?

– Žurnale „Tarybinė moteris“ pasirodęs straipsnis „Kodėl sumažėjo gimimų skaičius“.

– Žiemą dviem bus šilčiau miegoti.

– Kokios Jūs nuomonės apie savo antrą pusę?

– Vyras geras, tik šiek tiek įkyrus naktį. Septynis kartus žadina ir vis klausia, ar gera su juo miegoti.

– Puikiai gamina valgius: iš visko padaro nieką.

– Kaip manote pasiskirstyti pareigas šeimoje?

– Kadangi vedę vyrai tampa mažais vaikais, tai nori nenori teks būti šeimos galva.

– Jei žmona taps šeimos galva, man lieka lengvesnis darbas – būsiu šeimos kaklas ir tą galvą sukinėsiu kaip norėsiu.

– Kiek žadate turėti vaikų?

– Trijų pakaktų. Du sūnūs girtą tėvą namo parvestų, o dukra mane užtartų.

– Mėgstu sportą. Norėčiau šeimyninės futbolo komandos.

„Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

J a u n a v e d ž i a m s

– Kodėl vedatės?

Stasys:

– Patiko ir prie širdies prilipo.

Rūta:

– Kur du – nenuobodu.

T è v a m s

– Kokia jūsų nuotaika?

Stasio tėvai:

– Neduok Dieve, sūnus veda...

Rūtos tėvai:

– Ačiū Dievui, duktė išteka...

„Meilės varpas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(15)

Milicininko ataskaita

Nors milicija paprastai savo darbų negarsina, visuomenei reikalaujant padarysime išimtį. Praėjusios nakties įvykių kronika šitokia:

1. Daktarė iš delikatumo nepamirėjo, kiek svečių vakar gavo slogą, kosulį ar kitų organų uždegimą. Už nepakankamą pasiruošimą apkūrenimo sezonui traukiamas atsakomybėn šeimnininkas. Jis perduodamas vestuvių tribunolui.

2. Puotai tik prasidėjus gospadinei prapuolė keptas kalakutas. Su apgraužtu kalakutu buvo sulaikytas piliečio N. (kurio nors kaimyno) šuva.

3. Sutemus keli svečiai intensyviai laistė šeimnininko daržinę, nors ji ir be to buvo šlapia. Ėmėmės priemonių.

4. Vyriausiasis pabrolys buvo sulaikytas bebėgiojās išskėtēs rankas. Paklaustas, ką daro, atsakė gaudās kaifą. Rekomendavome gaudyti savo pamergę, kol ji dar nepabėgo.

5. Vienas pilietis buvo aptiktas parkritęs veidu į žolę. Paklaustas, ką veikia, atsakė ieškās pamesto proto. Ėmėmės priemonių.

6. Viena pora buvo pastebėta čiulpianti vienas kito lūpas. Manoma, kad iš dideelio bado.

7. Pačiame vestuvių įkarštyje muzikantai su savo instrumentais pasislėpė svirne. Už per ankstyvą pasitraukimą iš darbo vietos reikia juos nubausti. Kokias

pasiūlytumėte bausmes? Pirma, apnešti aplink trobą adatą be siūlo. Antra, įkasti į stalą. Trečia, groti šiandien dviem valandom ilgiau. Priimame trečią bausmę.

Nugiedojus pirmiesiems gaidžiams susiginčio piršlys su jaunuoju, kuriam pirmoji naktis. Kadangi abu naudojasi diplomatine neliečiamybe, milicija į jų ginčą nesikišo. Kaip matyti iš jų veidų, abudu sotūs.

Milicija sveikina jaunuosius, linki niekada nepakliūti į... Kočėlą visada apvynioti šlapiu rankšluosčiu, tada nelieta žymių. Nesislapstyti vienam nuo kito ir nuo alimentų – vis tiek surasime. Bet kuriuo atveju skambinkite mums 02.

Vabalninkas, Brž raj., 1986 m. LTR 5542(5)

Praktiški patarimai

Pagrindinis dalykas, užtikrinantis šeimyninę laimę, yra teisingas pareigų pasiskirstymas tarpusavyje. Rekomenduojame:

Ž m o n a i

1. Visi šlapi darbai – indų plovimas, skalbimas, verkimas.
2. Visi greiti darbai – bėgimas į parduotuvę, turgų, vaikų į darželį nuvedimas ir parvedimas.
3. Visi karšti darbai – virimas, kepimas, sodo ir daržo ravėjimas, lyginimas, vyro mylėjimas.

Pastaba: žmonai galima pavesti ir šeimos židinio kūrenimą.

V y r u i

1. Sunkūs darbai – parnešti dvigubą algą, priimti svečius, perskaityti laikraščius.
2. Smulkūs darbai – atnešti iš rūsio kopūstų, aplaužyti žmonai ragus, parūpinti vaikų.
3. Nervus raminantieji – televizoriaus žiūrėjimas, alkoholio naikinimas, medžioklė ir žūklė.

„Vestuvininkas“, Vilnius, 1978 m. LTR 5640(5)

[Iš skyrelio „Ar žinote, kad...“]

...ideali žmona privalo būti tiksli kaip varpinės laikrodis, prisirišusi prie savo namų kaip sraigė prie savo kiauto ir atsakinėti į klausimus kaip aidas.

Antra vertus, skirtingai nuo varpinės laikrodžio, idealią žmoną nebūtinai turi girdėti visa parapija, ji nebūtinai turi nešiotis viską su savimi ką turi, ir jai niekada neturi priklausyti tarsi aidui paskutinis žodis.

...kai kurie vyrai labai panašūs į smuikus – žmonos jų klausosi, bet šoka su kitais.

...vyrai kelia žmonas ant pjedestalo ne dėl to, kad ir kiti matytų ją, bet kad nepasiektų.

...žentai ypač pavojingi vidutinio amžiaus moterims – greit paverčia jas bobutėmis.

...vyro ir moters ryšiai gali būti ketveriopi: jeigu abu protingi – jie flirtuoja, jeigu jis protingas, o jinai kvaila – jie meilužiai, jei jinai protinga, o jis kvailas – jie sužadėtiniai, o jei abu kvaili – jie tuokiasi.

„Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

[Iš skyrelio „Vestuvinis žodynas“]

Angelas – vyras kovo 8-ąją.

Bobutė – problema nr. 1 po gandro apsilankymo.

Despotas – žmona, verčianti vyrą plauti grindis, kai per televizorių rodo „Žalgirio“ rungtynes.

Dotacija – žmonai paskolinti pinigai.

Inkvizicija – žmonos ir uošvės sandėris po algos.

Meilužis – dubleris, kurio nežino pagrindinis veikėjas.

Pabaisa – mylimasis skyrybų metu.

Režisierius – uošvė, gyvenanti kartu su jaunavedžiais.

„Vestuvininkas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Auksinės mintys

Charakteris – kraitis, kurį jaunavedžiai parodo po vestuvių.

Girnos – žmona ir uošvė.

Gyvenimas – laiko tarpas nuo gimimo iki vestuvių.

Horizontas – vieta, kur sutampa žmonos ir vyro nuomonės.

Meilė – tai toks širdies niežėjimas, kad ir arklio kanopa nepasikasysi.

Nuotaka – mergina, aukojanti savo laisvę dėl vyro nelaisvės.

Pasas – dokumentas, kurį moterys keičia dažniau negu vyrai.

„Vestuvininkas“, Vilnius, 1983 m. LTR 5640(16)

[Iš skyrelio „Susipažinkime“]

N u o t a k a

- žirklys jaunikio sparnams apkarpyti;
- karalaitė, vedama ant laimės ešafoto;
- svetima moteris, kuriai pavyko tapti sava.

J a u n a s i s

- žmonos draugas, bičiulis, tačiau ne brolis;
- šeimos galva žmonos kilpoje;
- Adomas, drebąs dėl savo šonkaulių.

V a i k a s

- gandro siuntinys, pristatant į namus;
- tėvų tranzistorius.

U o š v ė

- neuniformuotas namų pareigūnas;
- žento auklėtoja, dirbanti visuomeniniais pagrindais.

„Meilės varpas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(15)

[01, 02, 03]

1980 m. liepos mėnesį Mergaičių parapijoje, Pagalvių miškelyje dingo jaunosios vainikėlis. Asmenis, žinančius ar mačiusius jaunosios vainikėlį, prašome pranešti žodžiu ar raštu jaunajam. Nusikaltėlių paieškos skyrius.

„Vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1980 m. LTR 5640(11)

Grubiai pažeidė saugumo taisykles jaunieji, bučiuodamiesi neužsimerkę ir karšta meile iš[si]plikę akis. Jiems suteikta medicininė pagalba.

„Vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1980 m. LT5640(11)

Skelbimai

Reikalinga

Moteriška kantrybė neribotais kiekiais. Nesvarbu – metrais, kilogramais ar litrais. Jaunasis. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Ieškau auklės savo vyrui prižiūrėti tomis valandomis, kai nebūnu namuose. Pagrindinis darbas – stebėti iš už kampo. Jaunesnės kaip 70 m. nesūlyti. Jaunoji. „Vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1979 m. LTR 5640(10)

Reikalingas pagyvenęs, jaunas, su visais plaukais gražus vyras, turintis pilną protą ir gerus nervus. Būtų gerai su mašina, su nuosavu namu. „Vestuvininkas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

30 m. vyriškiui skubiai reikalinga žmona (moteriškos lyties), galinti suplauti indus, susikaupusius gūžios vienatvės metais. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 45640(8)

Reikalingas piršlys, kad ir ne importinis. Siūlyti bet kuriuo paros metu. Pamergė. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Skubiai reikalingas kompresas pašalinti kairiojo paakio mėlynę, kuri atsirado atsitiktinai įgnybus svetimą pamergę. „Vestuvių balsas“, Alytus, 1981 m. LTR 5640(12)

Keičia

Jaunasis nekeičia jaunosios, o jaunoji – jaunojo. Su pamergėmis ir pabroliais dar visko bus. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Dalį instrumentų į tiek pat pamergių. Muzikantai. „Vestuvininkas“, vietovė nenurodyta, 1982 m. LTR 5640(19)

Perka

Perka gyvenamą namą. Nesvarbu kokį, kad tik toliau nuo uošvių. Siūlyti jaunajai. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Perka tvirtą, smagų kočelą, pavalkus, apynasrį, kažergą ir kitus padargus, tinkamus auklėti vyrą. Siūlyti jaunajai. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Pirktime bilietus namo, jei žinotume, kada baigsis arielka. Svečiai. „Vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1979 m. LTR 5640(10)

P a r d u o d a

Jaunoji parduoda mergautines svajones, suvertas ant smilgos. „Vestuviniukas“, Kebeliai, Rk raj., 1978 m. LTR 5640(3)

Jaunieji kol kas dar nieko neparduoda. „Vestuvių aidas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

N u o m a

Nuomojami vieną kartą naudoti piršlys ir svočia, ir nuostabi šeimininkė, mokanti iš nieko pagaminti viską. Kreiptis pas mamą. „Vestuviniukas“, Kebeliai, Rk raj., 1978 m. LTR 5640(3)

Jaunavedžiams išnuomojama viengulė lova, paskui dvivietis vežimėlis. „Vestuviniukas“, Kebeliai, Rk raj., 1978 m. LTR 5640(3)

Jaunavedžiams išnuomojami vieno kambario butą. Sargiuokas. „Vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1979 m. LTR 5640(10)

R a d i n i a i

Rastas nudilęs piršlio auksaburnio liežuvis. Teirautis bet kuriuo laiku. Budelis. „Vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1980 m. LTR 5640(11)

Į v a i r ū s

Vestuvines dovanas priimame bet kuriuo laiku. Dėkojame. Jaunieji. „Meilės varpas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(15)

Pranešame draugams ir pažįstamiems, kad nuo šios dienos jaunojo pinigė uždaroma metinei inventorizacijai. „Linksmasis vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(14)

Naktį iš 20 į 21 d. nebus tiekama šiluma. Prašome iš anksto apsirūpinti šilumos tiekimo šaltiniais. Administracija. „Vestuviniukas“, Rūdiškės, Trak raj., 1978 m. LTR 5640(2)

Viengungiai! Skubėkite užsiprenumeruoti „Sutuoktvių liudijimą“! Prenumeratą priima visi CBAĮ biurai. Būtina turėti mylimąją ir du liudytojus. „Linksmasis vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1983 m. LTR 5640(14)

K u l t ū r o s r e n g i n i a i

Kinas: rytas – „Tas saldus žodis laisvė“; vakaras – „Solo piršliui su orkestru“. „Vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1980 m. LTR 5640(11)

Kinas: „Seklyčioje“ plačiaformatis spalvotas filmas „Pirmas šūvis po antklode“. Tik suaugusiems. Pradžia 01, 02, 03... val. „Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(9)

Teatras: muzikinis – „Linksmoji svočia“; dramos – „Viengungių mažėjimo metas“. „Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta. 1978 m. LTR 5640(4)

Teatras: Kapitoniškių gastrolės Kauno dramos teatre. Vyks teatralizuotas vestuvinis vaidinimas „Trys dienos gėrimo ir linksmybių“. Pradžia 12 val. „Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(9)

Giraitė: 20.00 Kočėlų muzikos festivalis. Dalyvauja tarptautinių konkursų laureatė Piršlienė.

Šieno kaugė: 23.00 „Kas tai yra meilė“. Paskaitą skaito seksologijos mokslų daktaras Piršlys. „Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1981 m. LTR 5640(13)

Sveikinimai

Giedrute ir Vacy, sveikiname Jus sukūrus mažą, jauną, bet darnų kolektyvą ir norime duoti vieną nuoširdų patarimą: jei tektų kuriam gyventi pas uošvę, tai kiek galima dažniau plaukite kojas pasūdytame vandenyje (ramina nervus) ir visiškai neplaukite ausų. Draugai, gyvenantys pas uošvius. „Vestuviniukas“, Kebeliai, Rk raj., 1978 m. LTR 5640(3)

Daug saulėtų ir giedrių dienų medaus mėnesio laikotarpyje Reginai ir Arvydui siunčia sinoptikai iš orų prognozių biuro. „Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(9)

Užuojautos

Giliai užjaučiame jaunavedžių tėvelius, kuriems besiruošiant vestuvėms teko aptušinti kišenes. Užjaučia Finansų ministerija. „Vestuviniukas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Reiškiame gilią užuojautą Giedraičių karvei, netekusiai mylimo veršelio. Užjaučia sotūs vestuviniukai. „Vestuviniukas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Linksmą valandą nuoširdžiai liūdime ir užjaučiame tave, Danute, visam laikui pasitraukus iš mūsų tarpo. Senmergių draugija. „Vestuviniukas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Sunkią valandą, netekus laisvės, nuoširdžiai užjaučiame tave, Jonuk. Liūdi niekuo padėti negalintieji draugai. „Vestuviniukas“, Rūdaičiai, Krtn raj., 1977 m. LTR 5640(1)

Sportas

Naują gražbylostės rekordą pasiekė piršlys melagis. Jis taip gerai malė liežuviumi, kad susuko galvą jaunajai ir nutempė ją į zaksą. „Vestuvių žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Sporto mėgėjų dėmesio centre buvo šiandieninė dvikova, įvykusi tarp dviejų pretendentų „Šeimos galvos“ taurei laimėti. Ilga ir įtempta kova neatnešė pergalės nei vienam pretendentui. Ir taip – lygiosios. „Vestuvių žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5460(8)

Sporto rūmuose draugiškos bokso varžybos. Susitinka girtas žentas ir pikta uošvė. „Vestuviniukas“, vietovė nenurodyta, 1979 m. LTR 5640(10)

Orų prognozės

Jeigu lis – bus šlapia. Jei nelis – bus sausa. Vėjas – rytų-vakarų (po stalu užuovėja). Temperatūra – apie 40°. „Vestuvių balsas“, vietovė nenurodyta, 1978 m. LTR 5640(4)

Orų biuro duomenimis, šiandien pas mus numatomas nepastovus su pragiedrėjančiomis nuotaikomis oras. Kambaryje juokas nuo silpno iki stipraus. Dainų stiprumas 10 balų.

Šiauriniuose salės rajonuose ilgalaikis plepėjimas, o pietiniuose rajonuose trumpalaikiai širdžių drebėjimai. Nuo 23 val. numatomi valso sukūriai. Kai kuriems vyrams temperatūra gali pakilti iki 40°, moterims iki 42°.

Galimi kai kurių asmenų suartėjimai iki giminystės ryšių. Sunkūs atodūsiai, prisipažinimai, palydos, pasivaikščiøjimai, bučiniai. Visi šie reiškiniai gali sukelti nežymius temperatūros svyravimus, o kai kurie asmenys gali persišaldyti arba susirgti.

Sekančių dviejų parų laikotarpyje oras numatomas toks:

Jei lis – bus šlapia. Jei snigs – bus sniego. Vėjas šiaurės pietų, bet gali būti ir rytų-vakarų. Temperatūros nebus. „Aukso žiedas“, Kaunas, 1979 m., LTR 5640(9)

Kapitoniškių meteorologijos stotis praneša, kad praėjusią naktį Pajaunių rajone siautė trumpalaikės audros. Vietomis iškrito kritulių. Svečių rajone buvo ramu. Jaunųjų rajoną gaubė tirstas rūkas. Sekančių dviejų parų laikotarpiu orai pasikeis. O gal ir ne. „Vestuvių žiedas“, Kaunas, 1979 m. LTR 5640(8)

Parengė *Povilas Krikščiūnas*